

Handreiking zelftesten in het voortgezet (speciaal) onderwijs

Versie: 15 december 2021

Deze handreiking is bedoeld voor schoolbestuurders, schoolleiders, coronacoördinatoren en preventiemedewerkers in het voortgezet (speciaal) onderwijs. Hierin leest u wat u moet weten over zelftesten in het voortgezet (speciaal) onderwijs.

Het coronavirus is nog steeds aanwezig in de maatschappij. Om de virusverspreiding op scholen te beperken en de scholen zo verantwoord mogelijk open te helpen houden, is daarom het advies dat medewerkers en leerlingen thuis twee keer per week een zelftest afnemen. In deze handreiking leest u alles over het zelftestbeleid voor leerlingen en medewerkers.

1. Wat zijn zelftesten?

Zelftesten zijn coronatesten die door iemand bij zichzelf kunnen worden afgenomen, eventueel onder (verbale) begeleiding. De zelftesten zijn zogenaamde antigeensneltesten, die 15 minuten na de afname de aanwezigheid van het coronavirus kunnen aantonen. Deze zelftesten verschillen van de test op de GGD-testlocatie. Het wattenstaafje hoeft minder ver de neus in. De testen zijn ook iets minder gevoelig dan de antigeentesten op een GGD-testlocatie.

2. Waarom worden zelftesten in het onderwijs ingezet?

Het doel van zelftesten is om een besmetting onder leerlingen en medewerkers zo snel mogelijk te signaleren, en daarmee mogelijke introductie en verdere verspreiding van het coronavirus op school te voorkomen. Door zelftesten kunnen infecties eerder worden ontdekt, en kunnen besmette personen snel passende maatregelen nemen. Zo isoleren we snel een besmetting, worden verdere besmettingen voorkomen en is een uitbraak op uw school minder waarschijnlijk.

Kaders bij zelftesten

1. Zelftesten is altijd vrijwillig: iedereen beslist zelf of hij of zij zich wil testen. Er zijn geen gevolgen als een leerling of personeelslid zichzelf niet wil testen, of als de ouders/verzorgers van een leerling hier geen toestemming voor geven. Het is aan de school en uw medewerkers, de leerlingen en hun ouders of de zelftesten worden gebruikt. Hoe groter de deelnamebereid is en blijft, hoe groter de effectiviteit van het gebruik van zelftesten.
2. Alle leerlingen en personeelsleden worden geadviseerd zich twee keer per week thuis preventief te testen met een zelftest. Ongeacht of zij beschermd (gevaccineerd) zijn of niet.

U mag aan leerlingen en personeelsleden niet rechtstreeks vragen of zij gevaccineerd zijn. Leerlingen en personeelsleden die aangeven dat ze de testen niet gaan gebruiken, hoeven deze ook niet aan te nemen.

3. Preventief zelftesten komt niet in de plaats van de basisregels, die blijven van essentieel belang:
 - bij klachten thuisblijven en laten testen bij de GGD of een zelftest doen;
 - handen wassen;
 - anderhalve meter afstand houden tussen volwassenen onderling;
 - voldoende ventilatie in gebouwen waar veel mensen samenkomen.

Ook de specifieke richtlijnen en adviezen voor het onderwijs blijven gelden. Deze zijn vastgelegd in het [servicedocument onderwijs en corona](#) en het [protocol voor vo](#) en [vso](#).

4. Meer informatie over situaties waarin wel of geen corona zelftest gebruikt wordt is te vinden op www.rijksoverheid.nl/zelftest. Als ouders, leerlingen of leerkrachten vragen hebben over zelftesten kunnen ze contact opnemen met de regionale GGD.

3. Hoe worden de zelftesten ingezet?

Preventief testen

Preventief testen is effectief als het minimaal twee keer per week gebeurt, verdeeld over de week. Door regelmatig te testen, kan een onverhoopte besmetting vroegtijdig worden opgespoord en kan verspreiding van het virus worden voorkomen. Het preventief testen door medewerkers en leerlingen gebeurt in principe altijd thuis. Op www.zelftesteninhetonderwijs.nl vindt u het stappenplan '[Zelftesten doe je zo](#)' die u aan leerlingen kunt uitreiken.

Voor het preventief thuis testen van leerlingen hoeven ouders geen schriftelijke toestemming te geven, dit gebeurt immers thuis onder de verantwoordelijkheid van de ouder/verzorger.

Een positieve testuitslag: wat nu?

Wat doet de positief geteste persoon?

Het is belangrijk dat iemand met een positieve zelftest thuis direct in isolatie gaat en diens huisgenoten in quarantaine gaan.

- Bij een positieve zelftest wordt een confirmatietest op een GGD-testlocatie geadviseerd. Hiermee wordt de besmetting geverifieerd. Een afspraak voor een confirmatietest kan via 0800-1202 of coronatest.nl worden gemaakt. Dit gaat op dezelfde manier als wanneer een zelftest buiten het onderwijs wordt afgenomen.
- Als de test positief is, gaat de persoon thuis in isolatie en volgt de adviezen van de GGD.
- Wanneer iemand (tegen het advies in) geen confirmatietest wenst te doen, is het dringende verzoek in elk geval via 0800-1202 de positieve uitslag op de zelftest aan de GGD door te geven.
- Een leerling of personeelslid meldt zich ziek (of voor online onderwijs) bij de school, maar hij of zij hoeft hierbij niet te zeggen dat het om corona gaat, al is dat wel wenselijk.

Een **negatieve testuitslag** betekent dat deze persoon waarschijnlijk geen corona heeft. Deze persoon kan gewoon naar school komen. Blijf wel alert op klachten.

NB: Een zelftest kan de kans op ongemerkte verspreiding van het coronavirus aanzienlijk verkleinen, maar niet geheel uitsluiten. Blijf dus voorzichtig en zorg dat iedereen op school zich blijft houden aan de basisregels tegen verspreiding van het coronavirus, zoals afstand houden tot de medewerkers op school, handen wassen, mondkapjes op de gang en thuisblijven en testen (via de GGD of een zelftest) bij klachten.

4. Wat moet de school regelen om met zelftesten te kunnen starten?

Voordat u de zelftesten kunt uitdelen, moet u een paar zaken regelen. Dit is er onder meer op gericht om personeel, ouders en leerlingen te informeren, en om de rechten van leerlingen te waarborgen (bv. vrijwilligheid van de testafname en privacy). Het gebruik van een zelftest door een leerling of medewerker is altijd vrijwillig. Het uitdelen van testen onder uw personeel en leerlingen voor preventief zelftesten thuis behoeft geen instemming van uw (G)MR.

1. Informeren van medewerkers en ouders

Het is belangrijk dat medewerkers, ouders/verzorgers en leerlingen op de hoogte worden gesteld. Personeelsleden en ouders die meer willen weten over nut, noodzaak en afname van het zelftesten kunnen een instructievideo bekijken hoe een zelftest werkt. Deze staat op www.zelftesteninhetonderwijs.nl.

2. Coronacoördinator/preventiemedewerker

Hoewel het goed naleven en uitdragen van de coronarichtlijnen een verantwoordelijkheid is van het hele schoolteam, speelt de coronacoördinator een coördinerende rol voor wat betreft het coronabeleid op uw school. Hij of zij is op de hoogte van de geldende richtlijnen rondom corona op school, is de contactpersoon voor de afstemming met de GGD, en is verantwoordelijk voor de te nemen preventieve maatregelen. Het coördineren van het zelftestproces sluit hier op aan. De coördinator blijft in goed contact met het scholenteam van de GGD, en zorgt er namens de school voor dat er voldoende tests beschikbaar zijn en dat de zelftesten aan de leerlingen worden uitgereikt. Op deze manier wordt vertraging in de te geven adviezen van het GGD-scholenteam voorkomen.

3. Trainen van leerlingen

Voor het zelftesten is een informatiepakket samengesteld door het Nederlands Instituut voor Biologie (NIBI). Dit betreft een korte inpasbare lesmodule, in 4 varianten (voor onder- en bovenbouw vmbo en voor onder- en bovenbouw havo/vwo). De inhoud sluit aan op de leefwereld van leerlingen. Ze leren meer over de verspreiding en de besmettelijkheid van corona, worden wegwijs gemaakt met het afnemen van een zelftest en leren dat deelname aan zelftesten vrijwillig is. Deze lessen kunnen verzorgd worden door biologiedocenten bij de biologielees of mentorles. De instructies zijn te vinden op [Zelftesten in het onderwijs](#).

4. Verdelen zelftesten

Zelftesten voor leerlingen en personeelsleden kunt u zelf aanvragen via de aanvraagmodule voor zelftesten (CoTeRo).

Het is niet toegestaan uw leerlingen en medewerkers te vragen naar hun vaccinatiestatus, maar u kunt wel aangeven dat u graag alleen testen beschikbaar stelt aan wie ze daadwerkelijk gaat gebruiken (om verspilling tegen te gaan).

Op het bij ons bekende mailadres ontvangt u voor elke levering bericht over het geplande levermoment.

Meer informatie over de leveringen van de zelftesten [en antwoorden op veelgestelde vragen](#) vindt u in aanvraagmodule CoTeRo.

5. Opslag van de zelftesten

Bepaal wie verantwoordelijk is voor de opslag van de zelftesten. In de voorbereiding is belangrijk om voldoende opbergruimte voor de voorraad testen te organiseren. De opbergruimte dient

voldoende groot te zijn en afgesloten te kunnen worden; de temperatuur mag niet boven de 30 graden Celsius komen en niet onder de -2 graden Celsius. Zie hiervoor ook de bijsluiter van de zelftest. Aangezien zelftesten kostbaar zijn, benadrukken we het belang van goed voorraadbeheer op de school en een doeltreffende inzet ervan, waarbij diefstal voorkomen wordt. De zelftesten dienen uitsluitend ingezet te worden om verspreiding van het coronavirus op de school te voorkomen en de continuïteit van het onderwijs te bevorderen. De testen zijn dus alleen bedoeld voor de doelgroep: iedereen die fysiek op school aanwezig is.

5. Waar vind ik de nadere informatie die ik nodig heb?

Op de website [Zelftesten in het onderwijs](#) vindt u nadere informatie en documenten over het preventief zelftesten.